

Tadelakt

To stara technika tynkarska, umożliwiająca fascynujące połączenie gry kolorów, światła i połysku. Warunkiem uzyskania zadowalającego efektu jest właściwa obróbka tynku wapiennego. Pokazujemy, jak to się robi.

Ojczyzną tadelaktu jest Maroko. Wytwarzany w okolicach Marrakeszu polerowany wodoodporny tynk wapienny o wyjątkowych właściwościach jest znany od starożytności. Używano go wówczas do uszczelniania cystern na wodę, później także do wykańczania i zdobienia ścian np. w orientalnych łaźniach.

Niepowtarzalny skład chemiczny surowca – występującego w rejonie Marrakeszu wapienia, który powstał w efekcie złożonych procesów geologicznych – sprawia, że tynk jest specyficznym materiałem. Wapień po wypaleniu i zlasowaniu tworzy urabialny tynk o wysokiej gęstości, który po nałożeniu i obróbce jest odporny na działanie wody i paroprzepuszczalny. Po nałożeniu masy tynkarskiej na ścianę, by powierzchnia tynku stała się wodoodporna, trzeba ją zagęścić kamieniem polerskim (najlepiej półszla-

tynk z tradycją

Krok po kroku...

chetnym), a następnie pokryć warstwą mydła z oliwy z oliwek. O ile zabiegi te zostaną przeprowadzone poprawnie, tadelakt może być stosowany także w pomieszczeniach wilgotnych, a nawet kabinach prysznicowych. Jedynym ograniczeniem w zastosowaniu tynku jest brak odporności na ujemną temperaturę, dlatego obiekty ogrodowe pokryte tadelaktem muszą zimować w domu.

Określenie „tadelakt” pochodzi od arabskiego czasownika „dellek”, który oznacza „przyciskać, gładzić” i odnosi się do sposobu obróbki tego materiału.

Przed przystąpieniem do pracy trzeba uświadomić sobie, że nakładanie tadelaktu nie jest techniką dla ludzi nerwowych. Wymaga zręczności, staranności i przede wszystkim cierpliwości. Zanim zajmijemy się całą ścianą, należy wypróbować swoje umiejętności na małym fragmencie. Podłoża do nakładania tadelaktu muszą być szorstkie i chłonne. Nadaje się do tego glina, beton, cegła, a także tynki wapienne i cementowe.

Materiał ma naturalny, szarobeżowy kolor, który można modyfikować, dodając pigmenty barwiące. Na powierzchnię ok. 1 m² potrzeba ok. 4 kg tadelaktu.

Rada dla nowicjuszy: lepiej zacząć od ścian o niewielkich płaszczyznach, ponieważ zarówno prace wykonywane pacą do zacierania, jak i zagęszczanie pacą wenecką i kamieniem polerskim wymagają dużego nakładu sił – patrz etapy prac.

Materiały do wykonania tynku

Do wykonania tradycyjnego tynku tadelakt potrzebne są: proszek, pigmenty, czarne mydło z oliwy z oliwek, a także kamień polerski. Materiały te są importowane bezpośrednio z Maroka i sprzedawane w całej Europie. Poza tym do tynkowania potrzebne będą jeszcze paca do zacierania i paca wenecka do gładzenia o zaokrąglonych krawędziach.

1. Zanim przystąpimy do pracy, tadelakt musi zostać poddany namaczaniu – proces ten powinien trwać co najmniej 24 godziny, jednak najlepiej 3–4 dni. Do 12 kg proszku tadelaktu dodajemy ok. 6 l wody.

2. Proces moczenia gwarantuje, że po dodaniu pigmentów barwiących (do 12 kg tadelaktu można dodać maks. 600 g pigmentów) otrzymamy równomierne zabarwienie tynku. Podczas moczenia tynk się zagęszcza, dlatego – by była możliwa dalsza obróbka – trzeba go mocno zamieszać.

3. Jeśli tynk jest zbyt jasny lub ciemny, można jeszcze zmienić jego odcień poprzez dodanie pigmentów.

4. Powierznię, która ma być pokryta tadelaktem, trzeba najpierw dobrze nasączyć wodą. Jest to konieczne, by uzyskać odpowiednie połączenie podłoża z tynkiem. Najlepiej zrobić to za pomocą spryskiwacza.

5. Po wstępnym nasączeniu powierzchni ściany nakładamy na nią tynk dużą pacą (z drewna lub tworzywa sztucznego) i zacieramy na gładko. W jednym lub dwóch etapach nakładamy warstwę tynku grubości 3–5 mm.

6. Gdy tynk lekko zwiąże, wygładzamy go pacą wenecką, wywierając na nią równomierny nacisk. Na zakończenie powierzchnię zagęszczamy kamieniem polerskim, prowadząc go małymi, okrężnymi ruchami.

Kamień i mydło nadają blask

Po zagęszczeniu tynku pacą wenecką i kamieniem polerskim, czas na przerwę w pracy, która potrwa ok. 24 godziny, zanim rozpocznie się faza sprasowania. Długość pauzy może być różna i zależy od temperatury i wilgotności powietrza w pomieszczeniu. Ściana musi jednak pozostać wilgotna, jak to opisano pod zdjęciami kolejnych etapów prac.

W wyniku sprasowania za pomocą mydła malarskiego z dodatkiem oliwy z oliwek oraz kamienia polerskiego, po-

wierzchnia uzyskuje charakterystyczny połysk, który w zależności od kąta padania promieni słonecznych nabiera rozmaitych odcieni. Po całkowitym wyschnięciu (ok. miesiąca), powierzchnia uzyskuje swoją ostateczną twardość i barwę.

Jeśli ktoś chce gruntownie zapoznać się z techniką układania tadelaktu, powinien wziąć udział w warsztatach organizowanych przez mistrzów w tym fachu (np. firmy Fox Dekorator).

1

2

3

1. Aby była możliwa dalsza obróbka, ściana musi być wciąż wilgotna, ale tynk nie może farbować lub przyklejać się do dłoni. Mydło z oliwy z oliwek rozpuszczamy w wodzie (w stosunku 1:20).
2. Rozpuszczone mydło można nakładać pędzlem lub spryskiwaczem.
3. Powierzchnię tynku polerujemy i zagęszczamy kamieniem prowadzonym okrężnymi ruchami, wywierając na niego lekki nacisk. Zabiegi te powtarzamy bez przerw w pracy. W celu konserwacji ściany pokrytej tadelaktem także nakładamy na nią miękką szmatką rozcieńczone mydło.

Gdzie to kupić?

Materiały potrzebne do wykonania wapiennego tynku szlachetnego tadelakt są w Polsce produkowane i dystrybuowane np. przez firmę Fox Dekorator, która ma w swej ofercie tynk Marrakesh Tadelakt. Prowadzi również szkolenia dla wykonawców i projektantów, w trakcie których pod okiem wykwalifikowanych instruktorów można poznać tajniki nakładania tynków. Materiały potrzebne do wykonania marokańskiego tynku szlachetnego tadelakt oferują także specjalistyczne sklepy internetowe, np. www.kreidezeit.pl.

JEDYNY MAJSTER, KTÓREMU MOŻNA ZAUFAĆ

NARZĘDZIA I AKCESORIA

- ◆ jakie narzędzia będą dla nas najlepsze
- ◆ kryteria wyboru elektronarzędzi
- ◆ jak używać narzędzi

URZĄDZANIE I DEKOROWANIE

- ◆ jak efektownie urządzić wnętrze
- ◆ dobór materiałów, okuć i narzędzi
- ◆ jak krok po kroku zbudować meble

REMONT I MODERNIZACJA

- ◆ jak zaplanować remont
- ◆ jak wykonać prace wykończeniowe
- ◆ materiały i preparaty remontowe

DOM I OTOCZENIE

- ◆ jak zbudować altankę i ogrodowe ścieżki
- ◆ jak wybrać najlepszą kosiarkę
- ◆ jak urządzić placyk zabaw dla dzieci

DIY Majster

**Szukaj w kioskach
pod koniec
każdego miesiąca**

archiwum, informacje,
najciekawsze artykuły w plikach pdf
za darmo na
www.diy-majster.pl